

bestemmelse om EU-svig og anmode om, at de berørte ministerier ved førstkommende lejlighed gennemgår de gældende bestemmelser i lovgivningen inden for ministeriets område med henblik på i fornødent omfang at fremsætte lovforslag om at ophæve eller eventuelt at tilpasse straffebestemmelser i særlove (dvs. straffebestemmelser i love uden for straffeloven) i lyset af den nye generelle bestemmelse i straffelovens § 289 a om EU-svig.

For så vidt angår særlovsområder, hvor der allerede i dag findes straffebestemmelser om EU-svig, vil forholdet mellem den foreslåede bestemmelse i § 289 a og sådanne særlovsbestemmelser i princippet ikke adskille sig fra, hvad der gælder på andre områder, hvor en straffelovsbestemmelse har karakter af en overbygning til straffebestemmelser i særlovgivningen. Som eksempler kan nævnes forholdet mellem skattekontrollovens § 13 og straffelovens § 289 og mellem momsloven og den foreslåede udvidelse af straffelovens § 289, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 7. Som eksempler på andre overbygningsbestemmelser i straffeloven kan fra de senere år nævnes § 192 a om grove våbenlovsovertrædelser, § 196 om grove miljøovertrædelser samt § 125 a om grov menneskesmugning.

Det her anførte gælder for så vidt både før og efter, at den nævnte eventuelle tilpasning af særlovsbestemmelserne er gennemført. Når spørgsmålet om forholdet mellem straffelov og særlov i det foreliggende tilfælde imidlertid kan stille sig lidt mere kompliceret, skyldes det bl.a., at den foreslåede bestemmelse i § 289 a skal tjene som overbygning til en lang række særlovsbestemmelser, hvor der f.eks. for norges vedkommende kun er bøde i strafferammen, mens andre indeholder hjemmel til fængsel indtil 4 år, dvs. samme strafmaksimum som foreslået i § 289 a.

Om forholdet kan mere konkret anføres følgende:

Da den foreslåede bestemmelse i § 289 a kun omfatter forsætlige forhold, jf. straffelovens § 19, må spørgsmålet om et eventuelt strafansvar i anledning af uagtsomt, eventuelt groft uagtsomt, forhold bedømmes efter straffebestemmelserne i særlovgivningen.

Forsætlige forhold, der f.eks. på grund af beløbets beskedne størrelse kan afgøres med bøde, bør ligeledes henføres til særlovsbestemmelsen. Adgangen til at idømme bøde for forsætlig EU-svig efter straffelovens § 289 a vil i så fald navnlig få praktisk betydning på områder, hvor der ikke findes særlovsbestemmelser.

Forsætlige forhold, der er af en sådan grovhed, at der bør idømmes frihedsstraf, henføres til straffelovsbestemmelsen, hvis særlovsbestemmelsen alene hjemler bødestraf. I de tilfælde, hvor særlovsbestemmelsen indeholder hjemmel til frihedsstraf, vil ud-

gangspunktet være, at mindre grove forhold, der alene straffes med en kortere frihedsstraf, henføres til særlovsbestemmelsen. Er der derimod tale om grove forhold, forudsættes det, at straffelovsbestemmelsen anvendes. Dette gælder, selv om den fængselsstraf, der konkret udmåles, måtte ligge inden for det strafmaksimum, der er fastsat i særlovsbestemmelsen. Dette er i overensstemmelse med sædvanlige principper om forholdet mellem særlovsbestemmelser og overbygningsbestemmelser i straffeloven.

Det tilføjes, at hele det generelle spørgsmål om strafsanktioneringen af overtrædelser inden for skatte-, afgifts- og tilskudslovgivningen - hvad enten der er tale om nationale ordninger eller EU-ordninger eller eventuelt begge dele - indgår i arbejdet i Udvalget om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet, jf. ovenfor under pkt. 1.4.

3.5.2. Som nævnt i pkt. 3.1, medfører EU-svigskonventionens *artikel 2* bl.a. pligt til at sikre, at EU-svig i hvert fald i grove tilfælde, dvs. tilfælde, som angår et mindstebeløb på højst 50.000 ECU (efter 1. januar 1999 50.000 euro, for tiden ca. 370.000 kr.), kan straffes med frihedsstraf, der kan medføre udlevering.

Gennemføres forslaget om EU-svig, jf. straffelovens § 289 a i lovforslagets § 1, nr. 8, vil der i tilfælde af EU-svig om beløb på minimum 370.000 kr. være mulighed for at straffe med fængsel indtil 4 år. Der vil derfor også være mulighed for at udlevere i sådanne tilfælde, jf. ovenfor pkt. 3.4.

Bl.a. på den baggrund medfører gennemførelsen af artikel 2 ikke yderligere behov for lovgivning.

3.5.3. *Artikel 3* fastsætter som nævnt i pkt. 3.1 pligt til at sikre, at virksomhedsledere og andre med beslutnings- og kontrolbeføjelser i en virksomhed kan straffes i tilfælde, hvor underordnede har begået EU-svig på virksomhedens vegne.

Pligten til at kunne straffe bestemmes af principperne i medlemsstaternes nationale lovgivning.

På den baggrund må kriminaliseringspligten anses for opfyldt ved straffelovens bestemmelser om medvirken i § 23 og om tilregnelser i § 19 sammenholdt med den foreslåede bestemmelse om EU-svig i § 289 a.

Gennemførelsen af artikel 3 medfører derfor ikke behov for yderligere lovgivning.

3.5.4. *Artikel 4-7* i EU-svigskonventionen indeholder en række bestemmelser om straffemyndighed, udlevering og retsforfølgning, pligt til samarbejde ved grænseoverskridende kriminalitet samt forbud mod dobbelt strafforfølgning (ne bis in idem), jf. pkt. 3.1.

Efter Justitsministeriets opfattelse opfylder de gældende danske regler om straffemyndighed og interna-